

До

Министерство за животна средина и просторно планирање

Управа за животна средина

ул. „Гоце Делчев“ бб, Скопје

Предмет: Доставување на Известување на намера за изведување на проект:
***Површинска експлоатација на травертин и оникс од лежиштето „Гулабова
Пештера“, с.Бешиште, Прилеп***

Почитувани,

Во прилог на дописот ви доставуваме Известување за намера за изведување на проект: **Површинска експлоатација на травертин и оникс од лежиштето „Гулабова Пештера“, с.Бешиште, Прилеп**

Со почит,

Управител:

АРИНИ ФЕШН Василопулос Георгиос ДООЕЛ увоз-извоз Прилеп

***Проект: Површинска експлоатација на
травертин и оникс од лежиштето
„Гулабова Пештера“, с.Бешиште, Прилеп***

1. Име на проектот: Површинска експлоатација на травертин и оникс од лежиштето „Гулабова Пештера“, с.Бешиште, Прилеп

2. Информации за инвеститорот

- Инвеститор: АРИНИ ФЕШН Василопулос Георгиос ДООЕЛ увоз-извоз Прилеп
- Адреса: Крушевски Пат бб, Прилеп
- Телефон/Факс: +389 48 418 757/+389 48 418 797
- Име на назначеното лице за контакт: Дејан Петровски

3. Карактеристики на Проектот

➤ **Категорија на предложениот проект**

Согласно Уредбата за определување на проектите и за критериумите врз основа на кои се утврдува потребата за спроведување на постапка за оцена на влијанието врз животната средина („Сл. весник на РМ“ бр.74/05, 109/09 и 164/12), проектот спаѓа во Прилог I Проекти за кои задолжително се врши оцена на вијанијата врз животната средина, точка 16. **Каменоломи и површински копови, каде што површината на локацијата надминува 25 хектари или јамска експлоатација или екстракција каде што експлоатационото поле надминува 150 хектари.**

➤ **Општи податоци за проектот**

На локалитетот „Гулабова Пештера“ се планира да се врши експлоатација на минерална сировина-травертин и оникс во наредните 27 години. Фирмата АРИНИ ФЕШН Василопулос Георгиос ДООЕЛ увоз-извоз Прилеп, за локалитетот „Гулабова Пештера“, с.Бешиште бара да добие дозвола за концесија за експлоатација на минералната сировина (договор со Министерство за економија бр. 24-2374/2, 13.12.2012 година. Со цел да се добие дозвола за експлоатација на минерални сировини, согласно член 42 од Законот за минерални сировини („Сл. весник на РМ“ бр. 24/07, 88/08, 52/09, 6/10, 158/10, 53/11 и 136/11), еден од условите е да се изврши оцена на влијанијата врз животната средина, односно да се достави решение за одобрување на студијата за оцена на влијанието врз животната средина или решение за одобрување на елаборатот за оцена на влијанието врз животната средина.

Површината на концесионото поле изнесува $0,65 \text{ km}^2$ (65 ha), додека површината на експлоатационото поле од $0,52 \text{ km}^2$, односно 52 ha (Според главниот рударски проект), затоа се препорачува да се изработи **Студија за оцена на влијанијата врз животната средина.**

Основните конструктивни елементи на транспортните (пристапни) патишта од секоја етажа до одлагалиштата, до плацовите за комерцијални блокови кои се во функција од карактеристиките на теренот и техничките перформанси на транспортната механизација ќе бидат тампонирани и ќе изнесуваат:

- ширина: $\check{s} = 6 \text{ m}$
- максимален успон: $i \leq 10\%$
- минимален радиус на кривините: $R_{\text{min}} = 12\text{m}$.

Инфраструктурните објекти и плацот за паркирање на механизацијата на површинскиот коп „Гулабова Пештера“ ќе бидат сместени во рамките на експлоатационото поле и ќе се наоѓаат во непосредна близина на откопните полиња. За инфраструктурните објекти ќе биде изградено плато на кота сса 760 со вкупна површина од 3.415 m².

На платото за инфраструктурните објекти се предвидени монтажни објекти, контејнери, паркинг простор за лесни возила, паркинг простор за механизацијата, канал за поправки на механизацијата со цистерна за собирање на водата при перење на механизацијата, како и маслото и горивото кое истекува при поправките, магацин за масла и мазива, како и цистерана за гориво со заштитен базен и резервна цистерна за собирање на горивото во случај на хаварија, како и поставување на мобилни еколошки тоалети.

Во предложениот Елаборат за заштита на животната средина, предмет на разгледување ќе бидат активностите од изградбата на рудничко-индустрискиот круг и експлоатационите активности (ископ, утовар и транспорт).

Теренот на наоѓалиштето на травертин и оникс е дел од неогеното плато опкружено со изразени ридскопланински форми, од кои најизразени се Св. Пантелеј (1.344 m), Перун (1.730 m), Ѓуров камен (1.566 m), Цуцул (1.220 m) и др.

Површината на просторот кој е зафатен со концесионото поле изнесува 65 ha и е дефиниран со точките Т-1, Т-2, Т-3, Т-4 и Т-5 со координати прикажани во следната табела:

Табела 1 Гранични точки на концесиски простор „Гулабова Пештера“

Точка	Координата X (север) (m)	Координата Y(исток) (m)
Т-1	7 561 700	4 557 770
Т-2	7 562 000	4 558 100
Т-3	7 563 000	4 557 500
Т-4	7 563 000	4 557 000
Т-5	7 562 800	4 557 000
ПОВРШИНА: P = 0.65 m²		

Ограничување на површинскиот коп „Гулабова Пештера“ извршено е врз основа на резултатите од геолошките истражни работи, конфигурацијата на теренот и геолошките карактеристики на микролокалитетот.

Површината на експлоатационото поле изнесува 52 ha. Експлоатационото поле е дефинирано со следните координати:

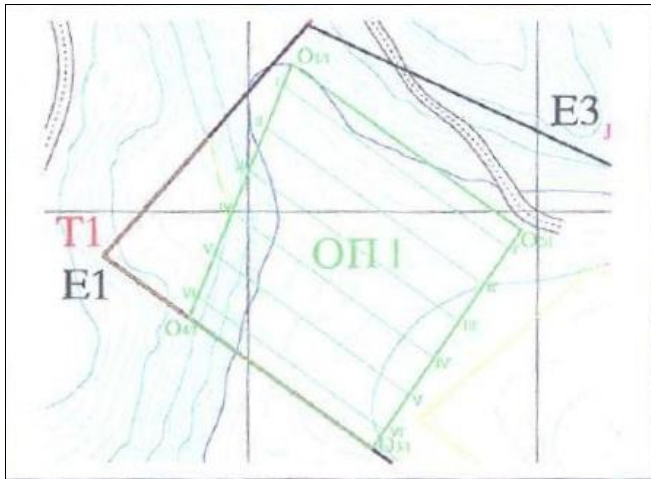
Табела 2 Гранични точки на експлоатационо поле

ТОЧКИ	КООРДИНАТИ	
	X	Y
Е-1	7 561 700	4 557 770
Е-2	7 561 841	4 557 925
Е-3	7 562 053	4 557 830

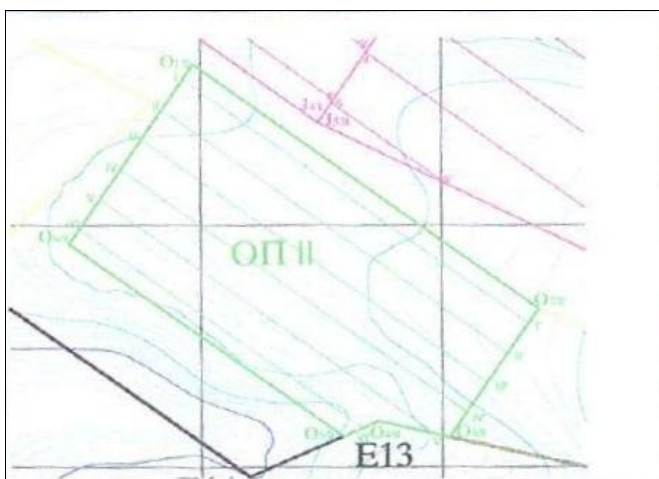
E-4	7 562 147	4 558 011
E-5	7 562 328	4 557 903
E-6	7 562 355	4 557 767
E-7	7 562 568	4 557 759
E-8	7 563 000	4 557 500
E-9	7 563 000	4 557 000
E-10	7 562 800	4 557 000
E-11	7 562 680	4 557 084
E-12	7 562 759	4 557 347
E-13	7 562 347	4 557 438
E-14	7 562 240	4 557 392
ПОВРШИНА: P = 0,52 км²		

Табела 3 Граници на откопните полиња

	ТОЧКА	КООРДИНАТИ		КОТА	ДОЛЖИНА (m ²)
		X	Y		
ОТКОПНО ПОЛЕ I	O-1/I	7 561 830	4 557 899	700	92
					194
	O-2/I	7 561 989	4 557 788	705	180
	O-3/I	7 561 886	4 557 640	708	154
	O-4/I	7 561 760	4 557 728	676	92
ОТКОПНО ПОЛЕ II	ТОЧКА	КООРДИНАТИ		КОТА	ДОЛЖИНА (m ²)
		X	Y		
	O-1/II	7 562 194	4 557 732	714	90
					350
	O-2/II	7 562 480	4 557 531	737	130
	O-3/II	7 562 406	4 557 425	721	60
	O-4/II	7 562 347	4 557 438	714	32
O-5/II	7 562 317	4 557 425	712	277	
O-6/II	7 562 090	4 557 548	701	90	
ОТКОПНО ПОЛЕ III	ТОЧКА	КООРДИНАТИ		КОТА	ДОЛЖИНА (m ²)
		X	Y		
	O-1/III	7 562 836	4 557 598	736	166
					190
	O-2/III	7 563 000	4 557 775	775	403
O-3/III	7 563 000	4 557 772	772	318	
O-4/III	7 562 739	4 557 758	758	166	

(а) Граница на откопно поле I

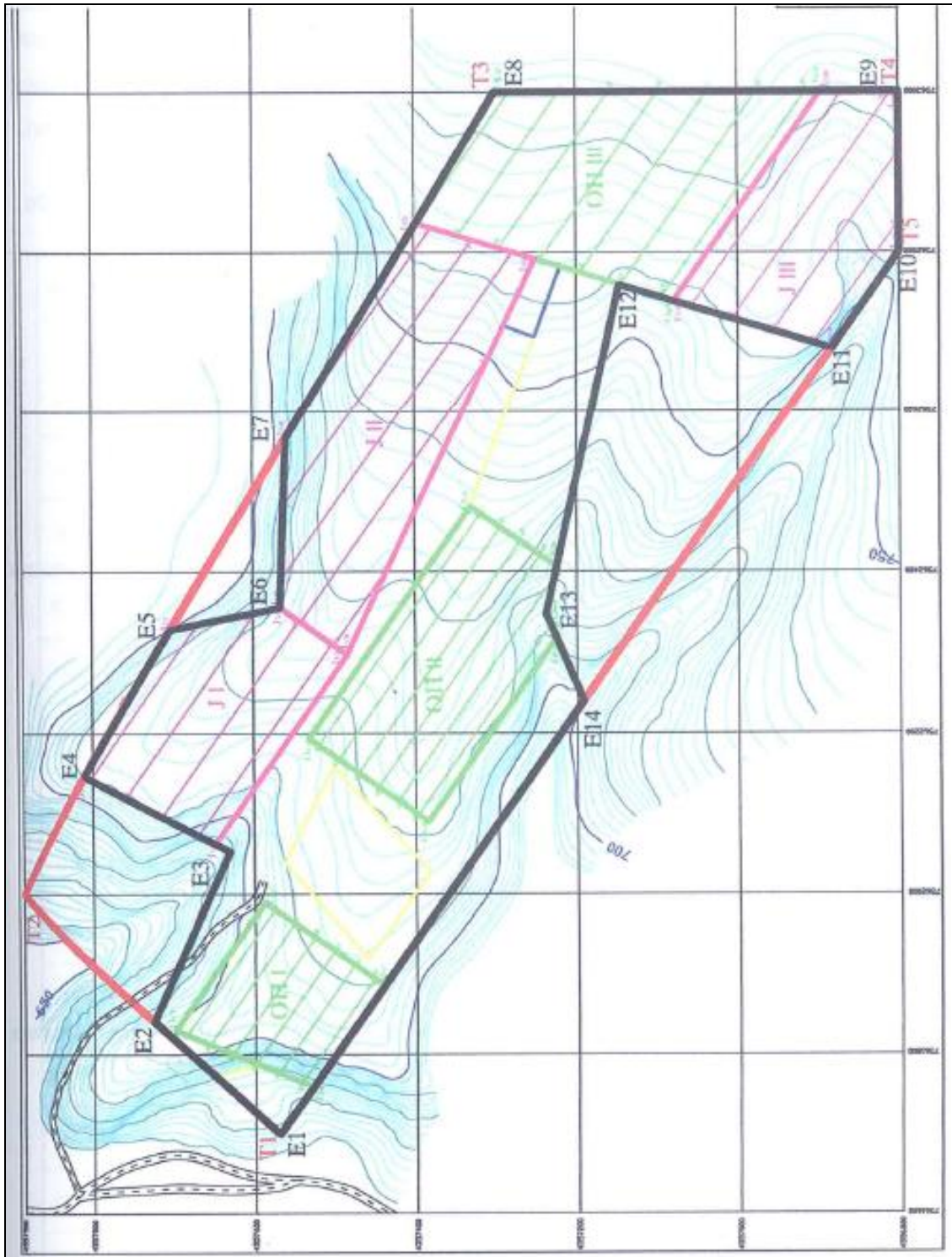

(б) Граница на откопно поле II

(в) Граница на откопно поле III

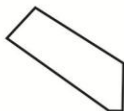
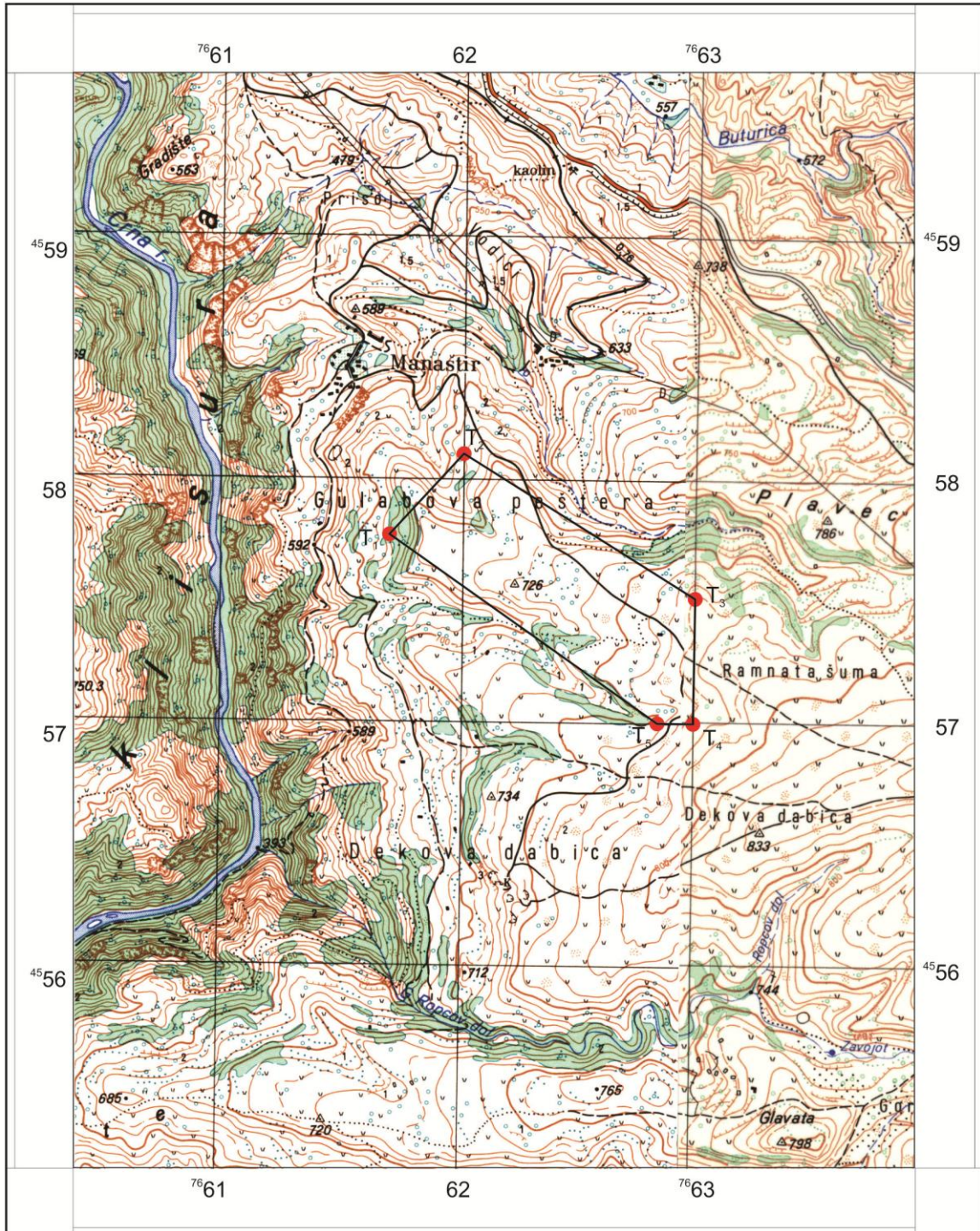
Слика 1 Граници на откопните полиња

Слика 2 Граници на експлоатационо поле

ТОПОГРАФСКА КАРТА СО НАЗНАЧЕНА ПОЛОЖБА НА ПРОСТОРОТ ЗА ДЕТАЛНИ ГЕОЛОШКИ ИСТРАЖУВАЊА НА ТРАВЕРТИН И ОНИКС НА ЛОКАЛИТЕТОТ ГУЛАБОВА ПЕШТЕРА - С. МАНАСТИР

1:25 000

- Простор за истражување

Слика 3 Граници на концесиско поле

Главен воден тек на регионот е Црна Река која е и најголема десна притока на реката Вардар. Црна Река ги дренира водите на најголем дел од регионот, а поголеми притоки се: Елешка Река, Граешка река, Коњарка, Трновчица, Градешка, Блашница, Белица, Бешишка РЕка, Старавинска Река и др.

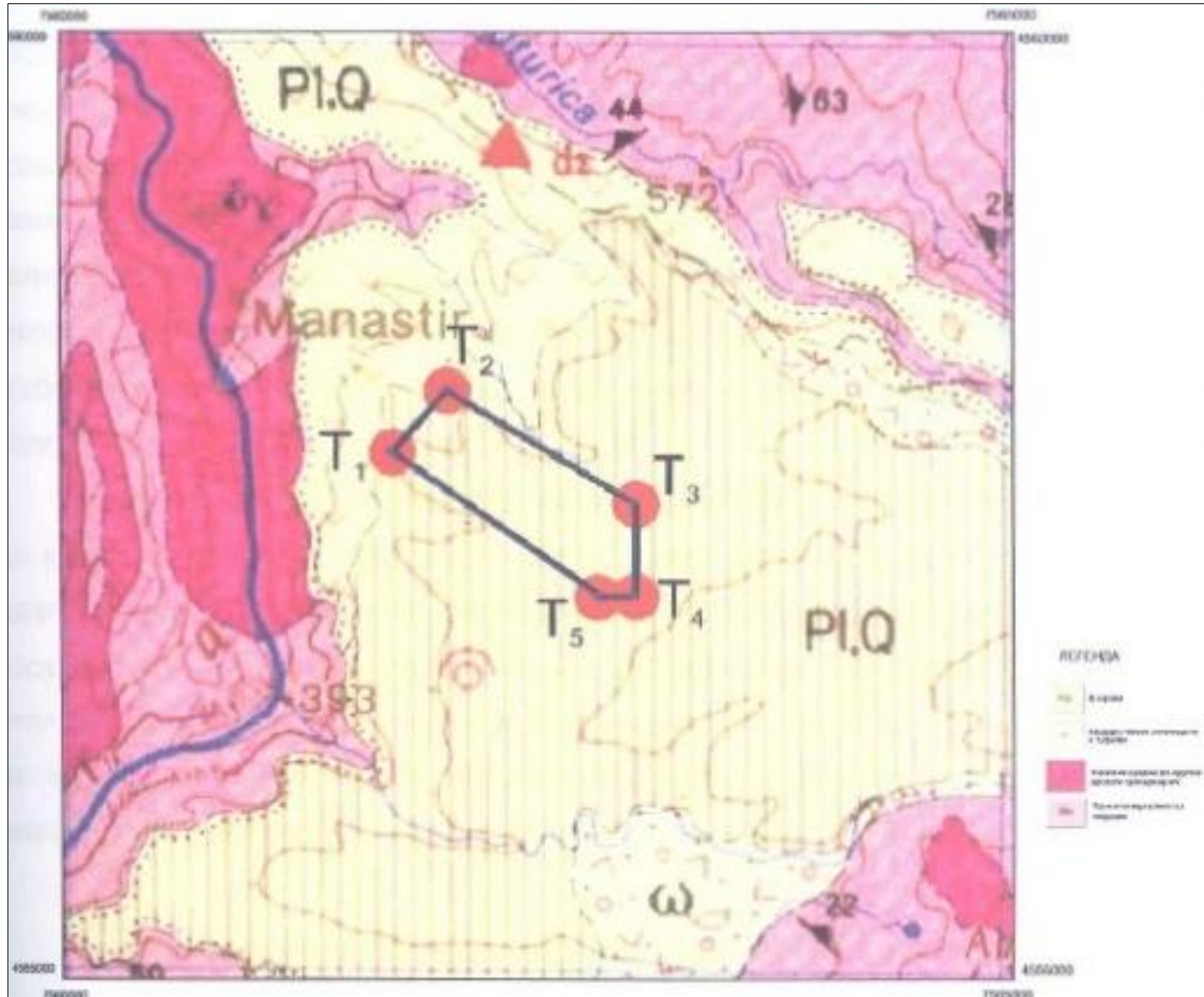
Климатските фактори условуваат суви и топли лета и благи слабоснежни зими, со изразени дождовни периоди што е карактеристично за умерено-континентални зони. Просечната годишна температура изнесува 11.2°C. Апсолутно мин. температура од -15°C може да се очекува скоро секоја година, но на секои години 2-3 години се јавуваат и пониски температури од 20°C. Апсолутно макс. температура изнесува 41.2°C. Во поедини години, во овој регион се јавуваат екстремно сушни периоди. Врнежите се главно од дожд, а помалку од снег. Просечно годишно се јавуваат 34 до 36 денови со снежна покривка, со максимална висина од 60 до 65 cm.

Во геолошката градба на локалитетот „Гулабова Пештера“ главно учествуваат тракасти мусковит-биотитски и тракасти мусковитски гнајсеви, масивни средно до крупнозрнести гранодиорити, вулканогено-седиментни творевини, кварцлатитски агломерати и туфови и карбонатно-бигорливи творевини.

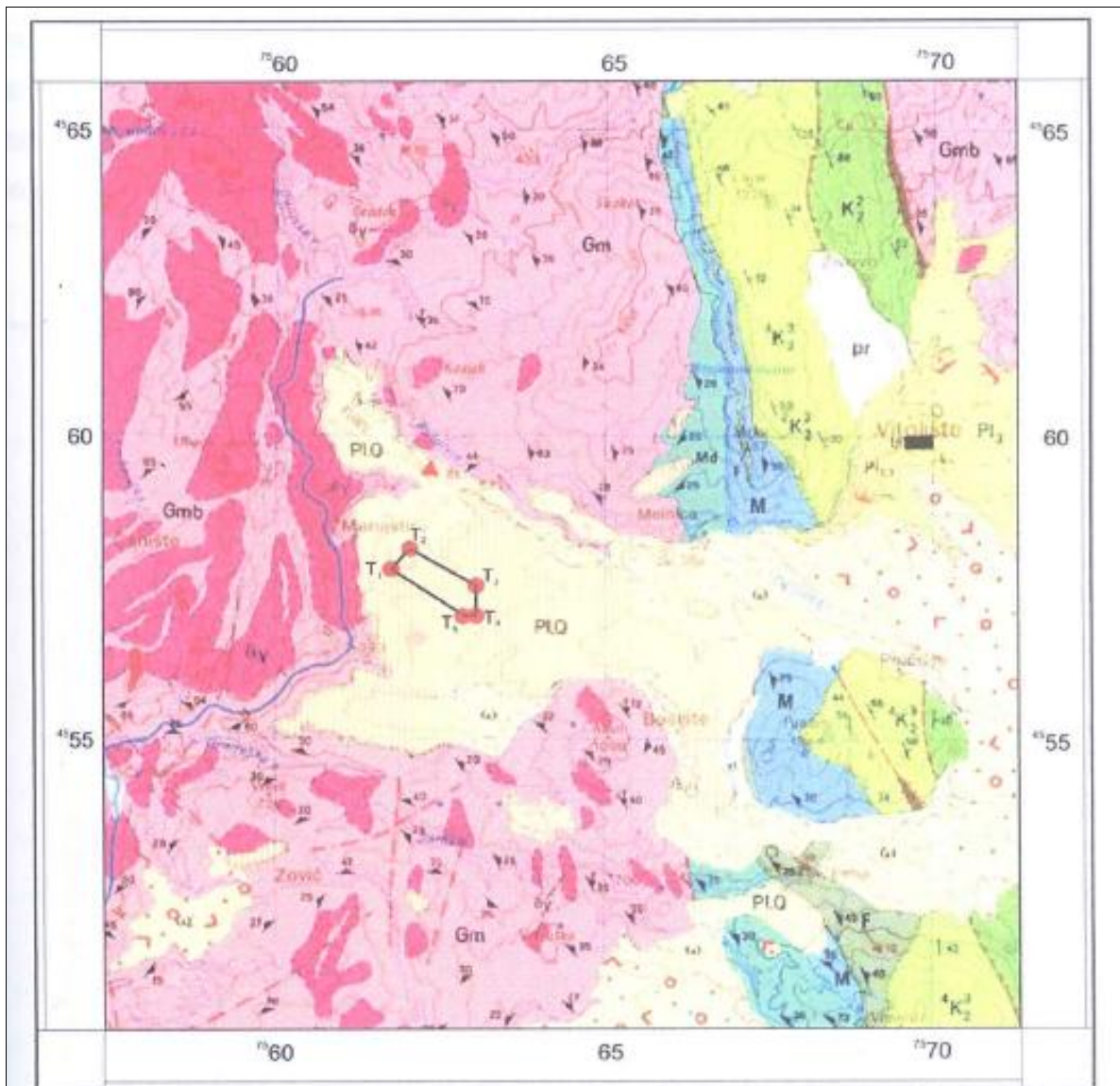
На овој простор во палеорелјефот развиени се дисјунктивни форми-раседни структури со генеален правец на протегање С-Ј и ССЗ-ЈЈИ и се ориентирани попречно на Мариовскиот басен.

Најголемо распространување имаат вулканогените-седиментни творевини и карбонатно-бигорливите творевини:

- Вулканогено-седиментни творевини во помали маси се застапени кон селото Бешиште. При интензивната вулканска активност на Кожувскиот вулканизам во овој дел од теренот исфрлени се големи количини на вулкански материјал (вулкански песок, прашина, пепел, како и вулкански лапили, бомби и блокови од вулкански карпи - кварцлатити, андезити, туфови). Од овој вулкански материјал во плиоцен-квартерниот езерски басен формирани се претежно слоевити тела на вулкански агломерати, бречи, пирокластити, туфови, туфити и др., во кои се интродуирани услоени тела со различни дебелини од прашиности слабоврзани песоци, глини и песочници. Често во овие слоеви има присуство на фрагменти и блокови од вулкански карпи.
- Карбонатно-бигорливите творевини се констатирана во централниот дел на концесискиот простор (Слика 4). Овие творевини се претставени од слоевити и плочести бигори, бигорливи варовници, травертини и травертин и оникси. Овие творби претежно се раслоени со интерстратификувани песочници, прашиности песоци и бигорлива дробина. Бигорот, бигорливиот варовник, травертинот и мермерниот травертин и оникс обично се кафеава и сивкасто - жолтеникави масивни и доста цврсти, а во одредени интервали и шупликави и кавернозни. Травертинот се одликува со ситнозрнест состав, цврста, масивна и слабо шупликава текстура. Ретко се јавуваат шуплини, со должина до 2mm.

Слика 4 Геолошка карта на концесионо поле

Легенда на картирани единици

d	Доломити	K ₁	Плочести и базалтни варовци
pl	Профанги	K ₂	Почувства, глинце и конгломерати
PlQ	Бегрови	F	Филитско-кварцити, зелени и карбонатни шкрилци
	Карстичката Брача	K ₃	Масови средно до крупни - арктисти гранодиорити
	Карстичките депресирии и грубови	M	Солзистов мраморит
PlQ	Булканогени - седиментни твроти	Md	Слик до слик - бело диментни мраморит
K ₁	Мазил, лесоци и глинце до дилити	Grt	Триастни мраморити и глинци
K ₂	Мазил, лесоци и глинци	Gmb	Триастни мраморит - Вапник - гли глинци

Легенда на стандардни знаци

	Нормална пачница: утврден и површен		Реска без ознака на карактер: утврден површен, осветлуван и фототектонички утврден
	Потисен гресок		Виденесен реска: реска со обележени обрзани збоци
	Брзалик - тилтоски гресок: утврден површен и несигурен карактер		Чело на грапа: утврден и површен
	Гриве на магнетско тилт: утврден и површен		Милент: реска зона
	Елементи на падот на слод, воодвечена хоризонтален слод		Валенте на падот на про-отина: оска на валенте набери
	Елементи на падот на Фолцијаци: вертикална фолцијаци		Гриве на неметали
	Фолцијаци со линијаци		Падот на утврден камен
	Оска на вертикална и тилтоска		

Слика 5 Геолошка карта на пошироката околина

➤ **Геолошки резерви**

Врз основа на направените пресметки на количините на вкупната корисна минерална суровина по етажи во границите на откопните полиња, утврдено е:

Табела 4 Геолошки резерви

Етажа	Пресметана маса по профили m ³	Вкупно блокови и томболони m ³ (20%)	Количина на јалова маса m ³
Откопно поле I			
E-1/1	3.990	798	3.192
E-2/1	19.860	3.972	15.888
E-3/1	37.746	7.549	30.197
E-4/1	58.029	11.606	46.423
E-5/1	65.940	13.188	52.752
E-6/1	64.563	12.913	51.650
ВКУПНО ОП I	250.128	50.026	200.102
Откопно поле II			
E-1/11	4.215	843	3.372
E-2/11	19.740	3.948	15.792
E-3/II	39.045	7.809	31.236
E-4/11	70.485	14.097	56.388
E-5/11	112.980	22.596	90.384
E-6/II	138.840	27.768	111.072
ВКУПНО ОП II	385.305	77.061	308.244
Откопно поле III			
E-1/111	8.800	1.760	7.040
E-2/111	33.015	6.603	26.412
E-3/III	77.042	15.408	61.634
E-4/111	116.745	23.349	93.396
E-5/111	161.226	32.245	128.981
E-6/111	199.178	39.836	159.342
ВКУПНО ОП III	596.006	119.201	476.805
Σ	1.231.439	246.288	985.151

$$Q_{\text{exp}} = 1.231.439 \text{ m}^3$$

$$Q_{\text{BT}} = 246.288 \text{ m}^3$$

$$Q_J = (Q_{\text{exp}} - \text{OBT}) \times K_n$$

$$Q_J = 985.151 \times 1.3 = 1.280.697 \text{ m}^3$$

каде што K_n е коефициент на насипување (набивање) и се движи од 1,2 до 1,4 (усвојуваме $K_n = 1,3$).

➤ **Опис на технолошкиот процес:**

Отворањето на наоѓалиштето представува почетна фаза во системот на површинската експлоатација на корисната суровина и со него се создава функционална врска помеѓу етажите и останатите објекти од површинскиот коп, во прв ред со јаловиштето и со плацот за комерцијални блокови и томболони.

Почетните активности за отворање на експлоатационите етажи започнуваат со изработката на пристапен пат до проектираната точка за отворање.

За површинскиот коп “Тулабова Пештера”, а на база на извршените анализи се предлага откопна метода со следните технолошки операции:

- Издвојување на ламели од камениот масив со помош на фронтално вертикално пилење со каменорезна машина - ланчана пила.
- Дупчење на хоризонтални дупчотини како припрема за пилење со дијамантските жични пили.
- Фронтално вертикално пилење со дијамантска жична пила.
- Одвојување и извлекување на ламелите од камениот масив.
- Плацно пилење и кроење на извлечените ламели од камениот масив со помош на плацна дијамантска жична пила.
- Оварање и транспортирање на произведените блокови и томболони до плацот за складирање.
- Товарње и транспортирање на преостанатата непродуктивна камена маса од ламелата при плацното кроење на истата, до одлагалиштата.

Технологија на експлоатација со каменорезна машина-ланчана пила BEMETTI 962 CSM

Во површинскиот коп “Тулабова Пештера” каменорезната машина ќе се користи за изработка на челни вертикални резови во здрава камена маса, при изработката на усеци и канали за отворање и разработка на етажите, со што се елиминира дупчењето и минирањето. Ширината на резот е 38тт па отука произлегува можноста за полесно манипулирање со испилените ламели. Капацитетот на сечење е сса 8-10 m/h².

Технологија на експлоатација со дупчачки работи

Оваа технологија на експлоатација во површинскиот коп “Тулабова Пештера” ќе се користи како помошна технологија односно за изработка на хоризонтални дупчотини како припрема за пилењето со дијамантска жична пила и за дополнителни дупчечки работи кои поретко би се појавувале при експлоатацијата на травертин и оникс.

Технологија на експлоатација со дијамантска жична пила

На површинскиот коп „Гулабова Пештера“ ќе се користи дијамантската жична пила ALPHA 840. Оваа дијамантска пила во конструктивен поглед ги задоволува и решава основните технички проблеми кои ги бара пилењето на травертинот и ониксот. Таа представува електронска дијамантска жична пила која овозможува пилење на рамни површини со правоаголна форма, вертикално под агол или хоризонтално во однос на работната етажа.

Технологија на изработка на “0” (нулти) почетен усек за отворање на етажа

Технолошкиот систем за изработка на усек за отворање на експлоатациона етажа е во директна зависност од конфигурацијата на теренот и од компактоста на камената маса. Главна цел која се постигнува со изработката на усекот е создавањето на втора слободна површина на работната етажа. Отворањето на етажите во површинскиот коп „Гулабова Пештера“ ќе се остварува со изработка на усеци и канали со употреба на "U" резови. "U" резевите се применуваат за изработка на усеци и канали најчесто во компактна "здрава" камена маса, при што со самата изработка на каналот се вадат комерцијални блокови и томболони, додека поретко се применуваат во раздробена камена маса. При изработката на "U" резевите ќе се користи комбинираниот систем: пилење на челниот рез од масивот со каменорезна машина (ланчана пила)-хоризонтално дупчење-пилење на хоризонтален и двата бочни реза со дијамантска жична пила. Во рудникот „Гулабова Пештера“ основната технологија за експлоатација на блокови и томболони од травертин и оникс ќе биде комбинација од пилење со ланчана пила и пилење со дијамантска жична пила.

Технологија на редовна експлоатација

При изведувањето на редовната експлоатација ќе се употребува истата технологија како и при изработката на “U” канал. Но за разлика од “U” каналот ќе се изработува само една хоризонтална дупчотина и ќе се врши пилење на само една бочна страна..

Редовната експлоатација ќе се одвива по следниот редослед:

- Се врши мерење на ламелата (10m x 3m x 3m).
- Сечење на челниот рез со каменорезна машина и дупчење на една хоризонтална дупчотина со пречник Ф 36mm.

При дупчењето се потребни следните помошни направи: -Алуминиумска летва со правоаголен профил 60x25mm и должина од 4m.

- Сидарски висок
- Најлон конец со Ф 2 до Ф 3mm.

Технологија на одвојување и извлекување на испилените ламели

Во површинскиот коп „Гулабова Пештера“ поради специфичностите на димензионалните параметри на етажите, како и технологијата за експлоатација, нема да има класично соборување на ламели односно ќе се применат следните методи:

- Оддвојување на ламели со помош на:
 - ❖ хидраулични соборувачи
 - ❖ водени (челични) перници
 - ❖ воздушни перници
- Извлекување на оддвоените ламели со помош на хидрауличен багер

Товарање и транспорт на јаловина (отпаден материјал), комерцијални блокови и томболони

На површинскиот коп „Гулабова Пештера“ товарањето на јаловината, транспортот и утоварот на комерцијални блокови и томболони ќе се врши со товарната машина CAT 988 F, а додека транспортот на јаловината ќе се врши со камион дампер VOLVO 5350 B.

Од направените анализи заклучено е дека во првите четири години од почетокот на експлоатацијата ќе се реализира производство од 2.000 m³, 4.000 m³, 6.000 m³ и 8.000 m³ комерцијални блокови и томболони, додека од петтата година на експлоатација ќе се постигне проектираниот годишен капацитет од 10.000 m³ комерцијални блокови и томболони.

Напојувањето на опремата со погон на ел. енергија ќе биде изведено со изградба на електрична инсталација во рамките на површинскиот коп, поврзана на електро-дистрибутивниот ситем.

За водоснабдувањето предвидено е склучување на договор за добавување на канистри и автомати за вода со фирма од Прилеп. За санитарни потреби, на копот е предвидено поставување на еколошки мобилни тоалети и ќе се склучи договор со фирма за нивно одржување и сервисирање.

Бидејќи копот спаѓа во групата на „висинки тип на површински коп“, овозможено е брзо истекување на атмосферските води кон пониските делови на лежиштето, каде ќе се сливаат во времено изработени водособирници.

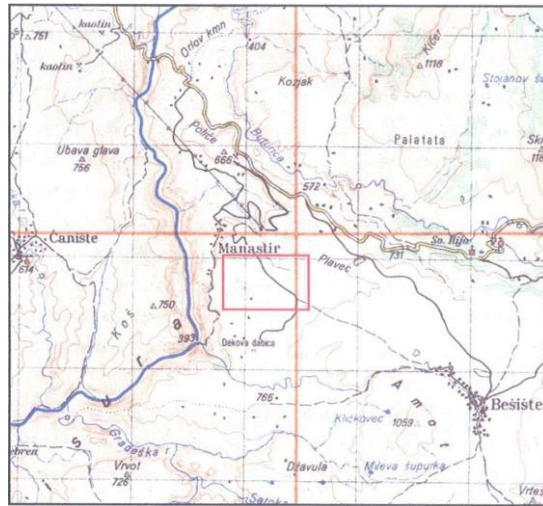
Во технолошкиот систем на експлоатација на травертин и оникс, водата се користи во голема количина при пилењето со дијамантски жични пили. Оваа вода по искористувањето ќе се собира во водособирник и повторно ќе се враќа во системот за повторна употреба.

За работа на возилата и опремата ќе се користи нафта.

➤ Локација на проектот

Рудното наоѓалиште за травертин и оникс „Гулабова Пештера“ се наоѓа во регионот на Мариово, меѓу селата Манастир и Бешиште. До самата локација се доаѓа преку асфалтиран пат од градот Прилеп до селото Манастир, од кој се двои локален макадамски пат за селото Бешиште и кој поминува пикрај локалитетот „Гулабова

Пештера". До самото наоѓалиште патот е макадамски пат кој е прооден преку целата година.

Слика 6 Географска местоположба и комуникациски врски на локалитетот „Гулабова Пештера“

На следните фотографии е прикажано концесионото поле со експлоатационите полиња на локалитетот „Гулабова Пештера“.

Во Прилог 2 се дадени следните тематски карти на национално ниво, релевантни за оцената на влијанија врз животната средина:

- Користење на земјиште
- Водни ресурси
- Природно наследство
- Животна средина
- Културно наследство
- Користење на земјоделско земјиште
- Сообраќајна инфраструктура
- Водостопанство и енергетска инфраструктура

Овие карти се проекции до 2020 година и претставуваат интегрален дел на Просторниот план на Република Македонија, како основен национален плански документ.

4. Карактеристики на можно влијание

Според активностите кои ќе се одвиваат и начинот на работа на експлоатационото поле за експлоатација на минерална суровина-травертин и оникс, може да се издвојат неколку поголеми влијанија врз животната средина:

- Менување на пределот, каде како мерка за намалување и ублажување на влијанието е рекултивација на коповите.
- Зголемено ниво на бучава и вибрации како резултат на минерските работи и употреба на возила и опрема кои генерираат високо ниво на бучава. Зголеменото ниво на бучава може да го засегне локалното население во непосредното опкружување. За намалување на нивото на бучава ќе се користи опрема и механизација која ќе работи согласно законските прописи за дозволено ниво на бучава. За намалување на вибрациите кои ќе потекнуваат од минирање ќе се применат мерки во согласност со законските прописи за минирање.
- Емисии во атмосферата: прашиката која ќе се појавува за време на ископувањето, утовар, транспорт. Исто така, ќе се генерираат издувни гасови од механизацијата и опремата, која како погонско гориво користи нафта. За намалување на емисиите од прашина ќе се користи вода за прскање на патиштата и слободните површини.
- Отпадните атмосферски води кои слободно ќе се слеваат по површината, може повторно да се искористат за прскање на површините, со цел да се намали прашиката, по предходен соодветен третман.
- Отпадни масти и масла кои се користат кај опремата за транспорт и товарање на материјалот, чие испуштање може да се контролира преку редовен сервис на

истите. Отпадните масла повторно се искористуваат за подмачкување на опремата.

- Цврст отпад (отпадно железо, отпадни гуми, комунален отпад, амбалажа од пакување) со кој мора соодветно да се управува со цел да не ја наруши животната средина.
- Промена на живеалиштата, нивна фрагментација и губење, што ќе резултира со губење на популации од одредени единки од флората и фауната, застапени во рамките на концесионото поле.

5. Дополнителни информации

Надлежен орган за издавање на Решение за спроведување на проектот е Министерство за животна средина и просторно планирање, односно Управата за животна средина.

Подолу во Известувањето за намера за изведување на проектот е дадена Листа на проверка за утврдување на потребата од оцена на влијанието на проектот врз животната средина.

Скопје, 13.02.2013

Управител:

АРИНИ ФЕШН Василопулос Георгиос ДООЕЛ увоз-извоз Прилеп

Преглед со кој се утврдува потребата од оценка на влијанието врз животната средина:

**ЛИСТА НА ПРОВЕРКА ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ПОТРЕБАТА ОД ОЦЕНА НА ВЛИЈАНИЕТО НА ПРОЕКТОТ
ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА**

Име на проектот: **Површинска експлоатација на травертин и оникс од лежиштето „Гулабова Пештера“, с.Бешиште, Прилеп**

Листата на проверка за утврдување на потребата од ОВЖС треба прво да биде пополнета од инвеститорот и потоа да биде доставена до органот на државната управа надлежен за работите од областа на животната средина заради разгледување/комплетирање заедно со известувањето за намерата за изведување на проект:

Колона 1	Колона 2	Колона 3
Прашања што треба да се земат предвид	Да / Не / ? /Несоодветно (NA) (NA – доколку прашањето не е релевантно за конкретниот проект) Накратко да се опише.	Дали ова ќе доведе до значителни влијанија? Да/Не/? – Зошто?

Краток опис на проектот:

Описот е даден во известувањето

1. Дали изградбата, работењето или затворањето на проектот ќе содржи активности кои ќе предизвикаат физички промени на локалитетот (топографија, користење на земјиштето, промени во водните тела итн.)?	Да	Се работи за експлоатација на минерална суровина, која предизвикува промени во пределот
2. Дали при изградбата или работењето на проектот ќе се користат природни ресурси како што се земјиште, вода, материјали или енергија, а особено ресурси што не се обновливи или се оскудни?	Да	При експлоатација на минералната суровина-травертин и оникс ќе се употребува енергија

Прашања што треба да се земат предвид	Да / Не / ? /Несоодветно (NA) (NA – доколку прашањето не е релевантно за конкретниот проект) Накратко да се опише.	Дали ова ќе доведе до значителни влијанија? Да/Не/? – Зошто?
3. Дали проектот ќе опфати употреба, чување, транспорт, постапување со или производство на супстанции или материјали што би можеле да бидат штетни по здравјето на луѓето или по животната средина, или што би предизвикале загриженост во врска со реални или перцепирани ризици по здравјето на луѓето?	Да, складирање и употреба на нафта, масла и масти.	Несакани ризици и несреќи, како и зголемено ниво на бучава и вибрации кои може да влијаат врз околното население (село Бешиште на оддалеченост од 3 km)
4. Дали проектот ќе произведува цврст отпад за време на изградбата, работењето или затворањето на инсталацијата?	Да	Ќе има јаловина, која нема да има штетно влијание врз ж.с, но ќе предизвика мали промени на пределот, исто така ќе се генерира цврст отпад (отпадни гуми, делови од возилата и меганизацијата, отпад од пакување и сл)
5. Дали проектот ќе испушта загадувачки материји или некои опасни, токсични или штетни супстанции во воздухот?	Ќе се емитираат емисии на прашина и издувни гасови	Емисии на прашина од ископ, утовар и транспорт на минералната суровина и издувни гасови од механизацијата и опремата, може да влијаат врз здравјето на населението

Прашања што треба да се земат предвид	Да / Не / ? /Несоодветно (NA) (NA – доколку прашањето не е релевантно за конкретниот проект) Накратко да се опише.	Дали ова ќе доведе до значителни влијанија? Да/Не/? – Зошто?
6. Дали проектот ќе предизвика бучава и вибрации или ослободување на светлина, топлинска енергија или електромагнетни зрачења?	Да (ќе предизвика бучава и вибрации од рудничките активности)	Да, во процесот на експлоатација, транспорт ќе се генерира бучава и вибрации која може да има негативни влијанија врз околното население и врз евентуалната присутност на жив свет
7. Дали проектот ќе доведе до ризици од контаминација на земјиштето или водата од испуштања на загадувачки материји врз земјиштето или во површинските води, крајбрежните води или морето?	Во случај на несакани истекувања, несоодветно ракување со материјали и отпад	Можни се загадувања на почвата и атмосферските води и евентуално загадување на река Бутурица од евентуални несакани истекувања на нафта, масла и масти, како и зголемена концентрација на суспендирани честици во атмосферските води
8. Дали постои ризик од несреќи за време на изградбата или работењето на проектот кои би можеле да влијаат врз човековото здравје или животната средина?	Да	Да, во случај на несоодветно чување и ракување со материјали и енергенци и отпад моѓе да дојде до несакани последици за животната средина и здравјето на луѓето
9. Дали проектот ќе доведе до социјални промени, како на пример во однос на демографијата, традиционалниот начин на живот, вработеноста?	Да	Проектот ќе допринесе за зголемување на вработеноста и намалување на сиромаштијата

Прашања што треба да се земат предвид	Да / Не / ? /Несоодветно (NA) (NA – доколку прашањето не е релевантно за конкретниот проект) Накратко да се опише.	Дали ова ќе доведе до значителни влијанија? Да/Не/? – Зошто?
10. Дали постојат и други фактори што треба да се земат предвид како на пример последователниот развој којшто би можел да доведе до влијанија врз животната средина или до можност за кумулативни влијанија со други постоечки или планирани активности на локалитетот?	Да	Во близина на концесионото поле за површински коп постои и друг каменолом
11. Дали постојат области на или околу локалитетот кои се заштитени со меѓународно, национално или локално законодавство поради нивните еколошки, пределски, културни или други вредности, а кои би можеле да бидат засегнати од проектот?	Не	Не е истражено
12. Дали постојат некои други области на или околу локалитетот кои се важни или чувствителни од еколошки аспект, како на пример водни живеалишта, водотеци или други водни тела, крајбрежна зона, планини, шуми, а кои би можеле да бидат засегнати од проектот?	Не	Во близина на каменоломот постои водотек, но не се очекува истиот да биде засегнат од работата на каменоломот
13. Дали постојат некои други области на или околу локалитетот што ги користат заштитени, важни или чувствителни видови на фауна и флора, на пример за размножување, гнездење, барање храна, одмор, презимување или преселба, а кои би можеле да бидат засегнати од проектот?	Не	Не е истражено
14. Дали постојат копнени, крајбрежни, морски или подземни води на или околу локалитетот кои би можеле да бидат засегнати од проектот?	Да	Во близина на копот поминува река Бутурица, која со истекување на атмосферските води може да биде загадена со зголемена концентрација на суспендирани честици, евентуално масла и масти

Прашања што треба да се земат предвид	Да / Не / ? /Несоодветно (NA) (NA – доколку прашањето не е релевантно за конкретниот проект) Накратко да се опише.	Дали ова ќе доведе до значителни влијанија? Да/Не/? – Зошто?
15. Дали постојат области или карактеристики од висока пределска или живописна вредност на или околу локалитетот кои би можеле да бидат засегнати од проектот?	Не	/
16. Дали постојат патишта или објекти на или околу локалитетот што јавноста ги користи за пристап до рекреативни или други објекти, а кои би можеле да бидат засегнати од проектот?	Не	/
17. Дали постојат транспортни патишта на или околу локалитетот што се подложни на закрчување или што создаваат еколошки проблеми, а кои би можеле да бидат засегнати од проектот?	Постои асфалтен пат кој го користат жителите од Прилеп до село Манастир, од кој потоа се двој макадамски пат до село Бешиште, а истиот се користи и за транспорт на минералната суровина до потрошувачите	Локалното население може да биде засегнато од зголемена фреквенција на возила, бучава и вибрации
18. Дали проектот е на локација каде постои веројатност да биде видлив за голем број луѓе?	Не, мал број на жители	Надвор од густо населено место
19. Дали постојат реони или карактеристики од историска или културна важност на или околу локалитетот што би биле засегнати од проектот?	Не	Локалитетот нема историска и културна важност
20. Дали проектот е лоциран на празен простор (на кој никогаш немало градба), со што ќе дојде до загуба на празно („гринфилд“) земјиште?	Да	Проектната област до сега не функционираше како каменолом со пропратни содржини

Прашања што треба да се земат предвид	Да / Не / ? /Несоодветно (NA) (NA – доколку прашањето не е релевантно за конкретниот проект) Накратко да се опише.	Дали ова ќе доведе до значителни влијанија? Да/Не/? – Зошто?
21. Дали во моментот има некои употреби на земјиштето на или околу локацијата (на пример за живеалишта, градини, друг приватен имот, индустрија, трговија, рекреација, отворени јавни површини, објекти во заедницата, земјоделе, шумарство, туризам, рударство или каменоломи) што би можеле да бидат засегнати од проектот?	Да	Во непосредна близина на каменоломот се наоѓаат населеното место: Бешиште (оддалеченост од 3 km)
22. Дали постојат планови за идни употреби на земјиштето на или околу локацијата што би можеле да бидат засегнати од проектот?	Не	Нема податоци
23. Дали постојат области на или околу локалитетот што се густо населени или изградени, а што би можеле да бидат засегнати од проектот?	Не	Локацијата е во близина на селото Бешиште
24. Дали постојат области на или околу локалитетот што се зафатени од некои чувствителни употреби на земјиштето, на пример болници, училишта, верски објекти, објекти во заедницата, а што би можеле да бидат засегнати од проектот?	Не	Локацијата е во близина на селото Бешиште, каде се наоѓа црквата Света Петка
25. Дали постојат области на или околу локалитетот што содржат важни, висококвалитетни или оскудни ресурси како на пример подземни води, површински води, шуми, земјоделско земјиште, рибници, туристички ресурси или минерали, а што би можеле да бидат засегнати од проектот?	Не	/

Прашања што треба да се земат предвид	Да / Не / ? /Несоодветно (NA) (NA – доколку прашањето не е релевантно за конкретниот проект) Накратко да се опише.	Дали ова ќе доведе до значителни влијанија? Да/Не/? – Зошто?
26. Дали постојат области на или околу локалитетот што се веќе предмет на загадување или на штети врз животната средина, на пример каде постојните законски стандарди за животната средина не се почитуваат, а што би можеле да бидат засегнати од проектот?	Не	/
27. Дали местото каде е лоциран проектот е подложен на земјотреси, спуштање на земјиштето, лизгање на земјиштето, ерозија, поплави или екстремни/лоши климатски услови како на пример големи температурни разлики, магли, силни ветришта, а што би можеле да доведат до тоа проектот да предизвика еколошки проблеми?	Не	/

Резиме на карактеристиките на проектот и на неговата локација коишто укажуваат на потреба од ОВЖС.

Карактеристиките и резимето (потреба од неспроведување постапка за оцена на влијанието врз животната средина од проектот), се дадени во Известувањето за намери.

Заради фактот што се работи за експлоатационо поле, поголемо од 52 ha, се препорачува да се изработи Студија за оцена на влијанијата врз животната средина.

Прилог 1

Договор за концесија

Бр. 24-2374/2
13-12-2012

04-268
13-12-2012

Врз основа на член 33 од Законот за минералните сировини ("Службен весник на Република Македонија" бр. 24/07, 88/08, 52/09, 6/10, 158/10, 53/11 и 136/11) и Одлуката за доделување концесија за експлоатација на минерална сировина - травертин и оникс на локалитетот "Тулабова пештера" с.Бешиште, општина Прилеп бр. 41-4411/1 од 12.06.2012 година (Службен весник на Република Македонија бр.76 /12)

1. ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
застапувана од Министерот за економија
Valon Saraqini (во натамошниот текст: концедент)

и
2. Друштво за производство, трговија на големо и мало АРИНИ ФЕШН
Василопулос Георгиос ДООЕЛ увоз-извоз Прилеп со адреса ул.
Крушевски пат бр. 66, Прилеп Република Македонија
застапувано од лицето Дејан Петровски
(во натамошниот текст: концесионер)

на ден _____ 2012 година во Скопје, склучија:

ДОГОВОР ЗА КОНЦЕСИЈА ЗА ЕКСПЛОАТАЦИЈА НА МИНЕРАЛНА
СУРОВИНА ТРАВЕРТИН И ОНИКС И ОНИКС НА ЛОКАЛИТЕТОТ
"ТУЛАБОВА ПЕШТЕРА" С.БЕШИШТЕ, ОПШТИНА ПРИЛЕП

Член 1

Предмет на договорот

- 1) Предмет на овој Договор е уредување на правата и обврските на Концедентот и Концесионерот кои произлегуваат од доделувањето на Концесијата за експлоатација на минералната сировина - травертин и оникс на локалитетот "Тулабова пештера" с.Бешиште, општина Прилеп.
- 2) Со овој Договор се уредуваат целта и предметот на концесијата, рокот на важење на концесијата, површина на просторот на кој се доделува концесијата за експлоатација, висината и начинот на плаќање и пресметување на надоместокот за концесијата, условите за вршење на концесијата, начинот и рокови за поднесување на сметки и финансиски или други извештаи во врска со извршената експлоатација на минерални сировини од страна на концесионерот, начинот на вршење на надзор и инспекција на концесијата, условите за продолжување на важење на концесијата/договорот, начинот на решавање на споровите, начин и услови под кои се одзема концесијата, како и други услови соодветни на предметот на концесијата.

Член 2

Рок на важење на концесијата

- 1) Концесијата од член 1 на овој договор се доделува за период од 30 (триесет) години.

Член 3

Простор на кој се доделува концесијата

- 2) Просторот на кој е доделена концесијата односно од член 1 на овој договор се наоѓа на локалитетот "Гулабова пештера" с.Бешиште, општина Прилеп, и го зафаќа просторот ограничен со точки, дефинирани со координати, точките меѓусебно поврзани со прави линии како што се дадени на топографската карта приклучена кон овој договор во мерка $M = 1 : 25\ 000$ во Гаус-Кригера проекција, и тоа:

T	X	Y
1	4557770	7561700
2	4558100	7562000
3	4557500	7563000
4	4557000	7563000
5	4557000	7562800

- 3) Површината на просторот на концесијата за експлоатација од став 1 од овој член изнесува $P = 0,657000 \text{ km}^2$ /квadratни километри/.

Член 4

Имотно правни односи

- 1) Заради експлоатација на минералната сировина – травертин и оникс предмет на овој договор, концесионерот е должен да го реши прашањето на користење на земјиштето на кое ќе се врши експлоатација на минералните сировини, предмет на овој договор.

Член 5

Обврски за заштита на водите

- (1) Експлоатацијата треба да се врши надвор од крајбрежниот појас на водотекот во широчина од 50 метри зад линијата на допирање на педесетгодишната вода кај нерегуларните водотеци, односно зад ножицата на насипот кај регуларните водотеци.
- (2) Доколку при експлоатација се појави подземна вода да се изврши заштита на подземната вода, најдоцна во рок од 24 часа од пронаоѓањето и за тоа да го извести органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на животната средина.

- (3) Со експлоатација не смее да се предизвика било какво оштетување или нарушување на функционалноста на водостопанските објекти ако се наоѓаат на самиот локалитет или во негова близина
- (4) Да се превземат сите неопходни технички мерки за спречување на индиректно испуштање на масла и загадувачки материи и супстанции.
- (5) Потребно е да се предвиди механички и биолошки третман на отпадните води од објектите за комерцијална и деловна намена.
- (6) При експлоатација не смее да се предизвикаат негативни влијанија врз површинските и подземните води на наоѓалиштето или во неговата околина, ниту пак со пристапните патишта кои се наменети за функцијата на ова наоѓалиште. Доколку дојде до евентуално нарушување на режимот на водите, инвеститорот е должен најитно да превземе мерки за отстранување на таквата состојба.
- (7) Министерството за животна средина и просторно планирање согласно важечките законски прописи издава дозволи за користење на вода и испуштање на отпадни води.

Член 6

Сообраќајна инфраструктура

- 1) Концесионерот е должен да обезбеди сообраќајна согласност за приклучок на јавен пат на начин и под услови утврден со закон.
- 2) Концесионерот потребно е да превзема мерки за спречување на недозволени дејствија на патот, патниот и заштитниот појас. Широчината на заштитниот појас на автопатот на кој не можат да се градат објекти или изведуваат градежни работи кои не се во функција на патот изнесува 40 метри, на магистрални и регионални патишта изнесува 20 метри, а на општински патишта изнесува 10 метри.
- 3) Концесионерот корисник на концесионото поле во текот на експлоатациониот период да не го зафаќа: патот (коловозот), како и патниот појас со било каков градежен материјал и механизација.
- 4) Сите трошоци за санирање при евентуално појавените деформации на патот (коловозот) и патниот појас, при експлоатација на минерални суровина суровина – травертин и оникс или од движење и работа на механизацијата од патната инфраструктура, ќе паднат на товар на имателот на концесионото поле.

Член 7

Обврски за заштита на животната средина

- 1) Експлоатацијата на минерални суровини концесионерот е должен да ја врши согласно пропишаниот режим и мерки за заштита дефинирани во елаборатот за заштита на животната средина, како и кон дополнителните

11.9.2019

решенија доколку во текот на експлоатацијата се покаже потреба од зголемен обем и вид на превенција.

- 2) Концесионерот должен да се придржува кон законот за минерални сировини, законот за животната средина и другите прописи од областа на животната средина.
- 3) Пред испуштање на отпадните води во реципиентот, задолжително треба да се прочистат од евентуално присутните штетни состојки во согласност со закон.

Член 8

Пренос на концесијата

- (1) Концесијата за експлоатација може да се пренесува целосно или делумно на начин и под услови утврдени со закон.
- (2) Со преносот на концесијата, концесионерот ги стекнува правата и обврските кои произлегуваат од издадените дозволи и одобренија од надлежните органи, во смисла на овој и друг закон.
- (3) Концесионерот не смее да ја даде под закуп концесијата за експлоатација на минерални сировини.

Член 9

Почеток на експлоатација

- (1) Со експлоатација на минералната сировина – травертин и оникс, може да се отпочне откако на концесионерот ќе му се издаде Дозвола за експлоатација на начин и под услови утврдени со закон.

Член 10

Надоместоци за концесијата

- (1) Заради користење на просторот односно на површината на која е доделена концесијата за експлоатација на минерална сировина концесионерот на конcedesнтот е должен да му плаќа концесиски надоместок под услови, на начин и во износ определен согласно важечкиот Тарифник за утврдување на висината на надоместоците за издавање на дозволи и концеси за вршење на детални геолошки истражувања и концесии за експлоатација на минерални сировини.
- (2) За експлоатација на минералната сировина – травертин и оникс на локалитетот “Гулабова пештера” с.Бешиште, општина Прилеп концесионерот е должен на конcedesнтот да му плаќа концесиски надоместоци за експлоатација под услови, на начин и во висина определени согласно важечкиот Тарифник за утврдување на висината на надоместоците за издавање на дозволи и концеси за вршење на детални

геолошки истражувања и концесии за експлоатација на минерални суровини.

- (3) Надоместоците од овој член се уплатуваат на соодветна уплатна сметка во рамките на Трезорската сметка.

Член 11

Надомест на штета

- 1) Концесионерот е должен во целост да ги надомести штетите причинети на трети лица настанати при експлоатација на минералните суровини, како и штетите предизвикани врз животната средина на начин и под услови утврдени со закон.

Член 12

Обезбеден пристап за посебни потреби

- (1) Преку концесискиот простор, може да се градат јавни патишта, железнички пруги и други сообраќајници, електрични водови, водоводи, нафтоводи и гасоводи под услови утврдени со закон.
- (2) Доколку низ концесискиот простор поминуваат инфраструктурни објекти (пат, далновод и друго), концесионерот не смее да ги уништува и загрозува истите и е должен да го овозможи нивното користење од страна на други лица.
- (3) Доколку се работи за изведување на инфраструктурни објекти од јавен интерес (пат, далновод, железнички пруги, водостопански објекти и други објекти од јавен интерес) во концесискиот простор, тие можат да се градат доколку имателот на дозвола за градба во текот на градбата обезбеди услови за непречена и безбедна експлоатација на минералните суровини.

Член 13

Обврски на концесионерот при експлоатација на минералните суровини

- 1) По добивањето на дозвола за експлоатација, концесионерот е должен при експлоатацијата на минералните суровини и изведувањето на рударските работи:
 - доколку во процесот на истражувањата бидат откриени, објекти, односно предмети (целосно зачувани или фрагменти) од материјалната култура на Република Македонија концесионерот е должен веднаш да ги прекине работите и да ја извести Управата за заштита на културното наследство во смисла на член 65 од Законот за заштита на културното наследство.
 - да ги изведува рударските работи согласно со дозволата за експлоатација, стандардите и техничките нормативи кои важат за изведување на тие работи;

- да врши рударски мерења и да поседува рударски планови за вршење на експлоатација на минерални суровини;
 - да ги спроведува мерките за заштита при работа;
 - навремено да превзема мерки за безбедност на граѓаните, нивниот имот, сообраќајот и соседните објекти;
 - да спроведува, на своја сметка, мерки за заштита на животната средина и природата и културното наследство, како и мерки за рекултивација на земјиштето согласно со закон;
 - да води евиденција на произведените количини на минерални суровини во електронска и пишана форма на начин утврден со закон, и
 - да врши класификација и прекатегоризација на рудните резерви на минералните суровини на начин утврден со закон.
- 2) Концесионерот при изведување на рударските работи и вршењето на експлоатација на минерални суровини е должен на локацијата каде што тие се вршат да има:
- дозвола за експлоатација на минерални суровини и дозвола за изведување на дополнителни рударски работи;
 - договор за изведување на работите со изведувачот, доколку концесионерот сам не ги изведува тие работи;
 - уверенија за стручна оспособеност на работниците за извршување на работите и за нивната здравствена состојба;
 - решение за поставување одговорни лица за раководење при изведувањето на рударските работи и објекти;
 - извештаи за извршените периодични прегледи и испитувања на опремата и орудијата за работа заради утврдување на нивната исправност;
 - упатства за работа со мерки на заштита при работа за применетиот технолошки процес за експлоатација и минерална технологија;
 - евиденција на произведените количини на минерални суровини во електронска или пишана форма и
 - друга документација пропишана со законот за минерални суровини и друг закон.

Член 14 Случај на Виша Сила

- 1) Случај на Виша Сила се сите настани кои ќе настанат по датумот на склучување на овој договор, кои се надвор од контролата на договорните

страни и кои директно влијаат или ја спречуваат договорната страна навреме да ги изврши обврските кои произлегуваат од овој договор.

Член 15

Безбедност и заштита при работа

- (1) Заради заштита на животот и здравјето на работниците, концесионерот или изведувачот е должен да ја организира и уреди заштитата при работа соодветно на специфичните услови и опасности во објектите односно навремено да ги спроведува мерките за заштита при работа на начин и под услови утврдени со закон.
- (2) Концесионерот или изведувачот при експлоатацијата на минералните сировини и изведувањето на рударските работи е должен да обезбеди техничко водење и надзор на изведувањето на рударските работи според рударските проекти, техничките прописи, како и според прописите за заштита при работа на начин утврден со закон.
- (3) При изведување на рударски работи, концесионерот или изведувачот мора да превземе мерки заради заштита на животот и здравјето на граѓаните, недвижните и движните предмети на начин и под услови утврдени со закон.
- (4) Концесионерот или изведувачот, кој изведува рударски работи каде што постои опасност од пожар, експлозија, појава на отровни гасови, или пак можности од навлегување на гасови, вода и тиња, мора да организира служба за спасување и служба за против пожарна заштита во согласност со закон.

Член 16

Времено запирање на експлоатацијата и изведување на рударските работи

- (1) Концесионерот е должен временото прекинување на изведувањето на експлоатација на минералните сировини поради непредвидени причини (појава на гас или дополнителни количини на вода, лизгање на терен и слично) да го пријави до Министерството за економија, Државниот инспекторат за техничка инспекција најдоцна 24 часа по запирање на работите, а во случај на опасна појава веднаш.
- (2) Ако концесионерот планира времено запирање на работите повеќе од шест месеци, потребно е најмалку 30 дена пред временото запирање да го извести Државниот инспекторат за техничка инспекција, да направи записник за причините за престанување на работите и за опасностите кои можат да настанат во текот на запирањето и при повторниот почеток на

работите. Времето запирање на не може да трае подолго од една година.

- (3) Доколку концесионерот не продолжи со експлоатација на минералните суровини по рокот определен во став (2) од овој член, истиот е должен да изготви дополнителен проект во согласност со закон.

Член 17

Надзор над концесијата

- 1) Концедентот врши постојан и редовен надзор на начинот и вршењето на концесиската дејност и почитувањето на обврските од овој договор од страна на концесионерот во согласност со закон.
- 2) Концедентот има право да овласти надлежен орган или друга независна институција да врши постојан надзор во извршувањето на обврските на концесионерот во текот на траењето на концесијата.

Член 18

Престанок на концесијата

- (1) Концесијата за експлоатација на минерални суровини престанува да важи со истек на рокот за кој е и доделена, утврден со овој договор.
- (2) Концедентот може да ја откупи концесијата за експлоатација на минерални суровини и пред истекот на рокот утврден во овој договор за концесија, под услов за тоа да постои јавен интерес утврден со закон.
- (3) Концесијата за експлоатација на минералните суровини престанува да важи во случај кога ќе се исцрпи минералната суровина за која е доделена концесијата за експлоатација.
- (4) Концесијата за експлоатација на минералните суровини престанува да важи кога над концесионерот е отворена постапка на стечај или ликвидација.
- (5) Во случаите од став (1), (2), (3) и (4) од овој член, престанува да важи и овој Договор за концесија за експлоатација на минерални суровини.
- (6) Концедентот и концесионерот можат еднострано да го раскинат договорот за концесија заради повреда на договорните обврски од страна на концедентот, односно концесионерот на начин и под услови утврдени со закон и овој договор.
- (7) Во случајот од став (6) на овој член престанува да важи и овој Договор за концесија за експлоатација на минерални суровини.
- (8) Во случај на битни повреди на обврските предвидени со овој договор од страна на концесионерот, концедентот може еднострано да го раскине овој договор за концесија.

(9) Како битни повреди на обврските предвидени во овој договор, а врз основа на кои концедентот има право еднострано да го раскине овој договор се сметаат:

- ако концесионерот го пренел предметот на концесијата на друго лице без согласност на концедентот;
- ако концесионерот врши експлоатација на минералните сировини спротивно на дозволата за експлоатација, стандардите и техничките нормативи и не постапува кон решенијата и мерките во однос на заштитата на животната средина утврдени со прописите од областа на животната средина;
- ако концесионерот не постапува по изречените мерки во постапката на надзор;
- ако концесионерот отпочне со експлоатација на минералните сировини пред да добие дозвола за експлоатација;
- ако концесионерот не го плати надоместокот за концесија на начин и под услови утврдени со закон и одредбите од овој договор;
- ако концесионерот не достави барање за издавање на дозвола за експлоатација на минерални сировини во рок од две години сметано од денот на склучувањето на овој договор;
- ако концесионерот не продолжи со експлоатација на минералните сировини по временото запирање на експлоатацијата и изведување на рударските работи;
- ако концесионерот не обезбеди дозвола за експлоатација на минерални сировини во рок од две години, сметано од денот на одземањето на претходната дозвола за експлоатација, и
- ако концесионерот не склучил анекс кон овој договор по барање од концедентот во рок од 30 дена, сметано од денот на приемот на барањето од концесионерот.

(10) Во случаите определени во алинеите 2, 3 и 5 од став (9) на овој член Министерството за економија ќе му определи соодветен рок во кој концесионерот треба да ги исправи овие пропусти.

Член 19

Престанок на концесијата по барање на концесионерот

- (1) Концесионерот има право да го раскине договорот за концесија по негово барање.
- (2) Барањето за раскинување на договорот за концесија, концесионерот е должен да го достави до концедентот односно Министерството за економија во рок од една година, пред денот кој е наведен во барањето, како ден од кој би се сметал договорот за раскинат. По протекот на овој рок, доколку концедентот не го извести концесионерот за прифаќање или

неприфаќање на договорот истиот се смета за раскинат.

- (3) По истекот на времетраењето на концесијата, односно по трајното престанување на концесијата за експлоатацијата како и во случај на раскинување на договорот, сите поткопи, шахти како и нивните прегради стануваат сопственост на концедентот без плаќање на надомест, а неподвижните објекти како згради, хали, сепарациони и други објекти концесионерот може да ги отуѓи.
- (4) Опремата и приборот за работа (машини) во случаите од став (1) на овој член се сопственост на концесионерот како и останатите концентрати или минерална суровина што не се продадени, а се веќе експлоатирани.
- (5) На барање на концедентот, во рок што тој ќе го определи, концесионерот е должен да ја отстрани опремата и непродадената количина на минерална суровина од став (4) на овој член.

Член 20

Враќање на документација

- 1) Во случај на раскинување на овој договор, концесионерот е должен целокупната техничка документација во врска со концесијата и проектот да ги достави до Министерството за економија, веднаш по раскинувањето на истиот.

Член 21

Решавање на спорови

- 1) Договорните страни се согласни споровите настанати во врска со примената на овој договор да ги разрешат спогодбено.
- 2) Во случај спорот да неможе да се разреши согодбено, договорните страни се согласни спорот да го решаваат пред надлежниот суд во Скопје.

Член 22

Измени на Договорот

- 1) Овој договор може да биде изменет само со Анекс кон овој договор во писмена форма.

Член 23

Целост на Договорот

- 1) Составен дел на овој договор е и топографската карта дадена во прилог на овој договор.

Член 24

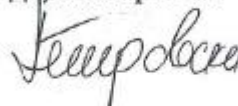
Број на оригинални примероци

- 1) Овој договор е склучен во 6 (шест) еднообразни примероци, по три за секоја страна.

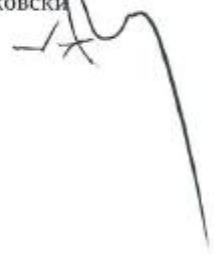

За Концедентот
ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕР ЗА ЕКОНОМИЈА
Valon Saraqini

За Концесионерот
Друштво за производство,
трговија на големо и мало
АРИНИ ФЕШН Василонулос
Георгиос ДООЕЛ увоз-извоз Прилеп
Дејан Петровски

Подготвил: Љупче Ефнушев
Контролирале: Михајло Мишковски
Ејуп Љатифи
Одобрил: Анче Трифунов

Прилог 2

Тематски карти

- Користење на земјиште
- Водни ресурси
- Природно наследство
- Животна средина
- Културно наследство
- Користење на земјоделско земјиште
- Сообраќајна инфраструктура
- Водостопанство и енергетска инфраструктура

ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ПРЕДЛОГ ПЛАН 2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ПРОСТОРНИ И УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ

Сектор:

Користење и заштита на природните ресурси

Тема:

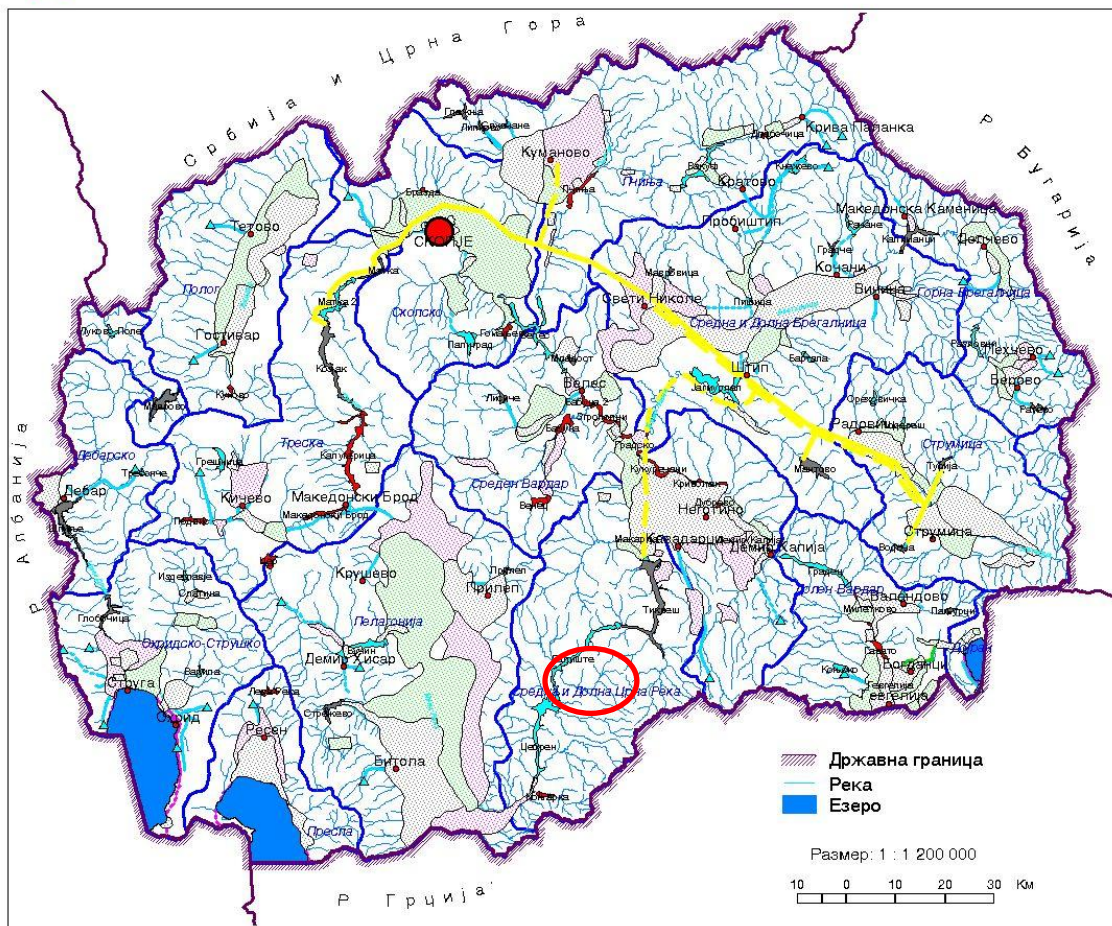
Водни ресурси и водостопанска инфраструктура

Водостопанска инфраструктура

Карта бр. 6

Легенда:

водостопански подрачја	регионални водостопански системи	акумулации
изворишта	РВС Треска	акумулации -2020
водоводни системи-состојба	РВС Треска -по 2020	акумулации по 2020
водоводни системи-2020	ВС Гавато	наводнувани површини
канализациони системи-состојба		наводнувани површини-2020
канализациони системи-2020		наводнувани површини по 2020

ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ПРЕДЛОГ ПЛАН 2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ПРОСТОРНИ И УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ

Сектор:

Заштита и унапредување на животната средина, природното и културно наследство и развој на туризмот

Тема:

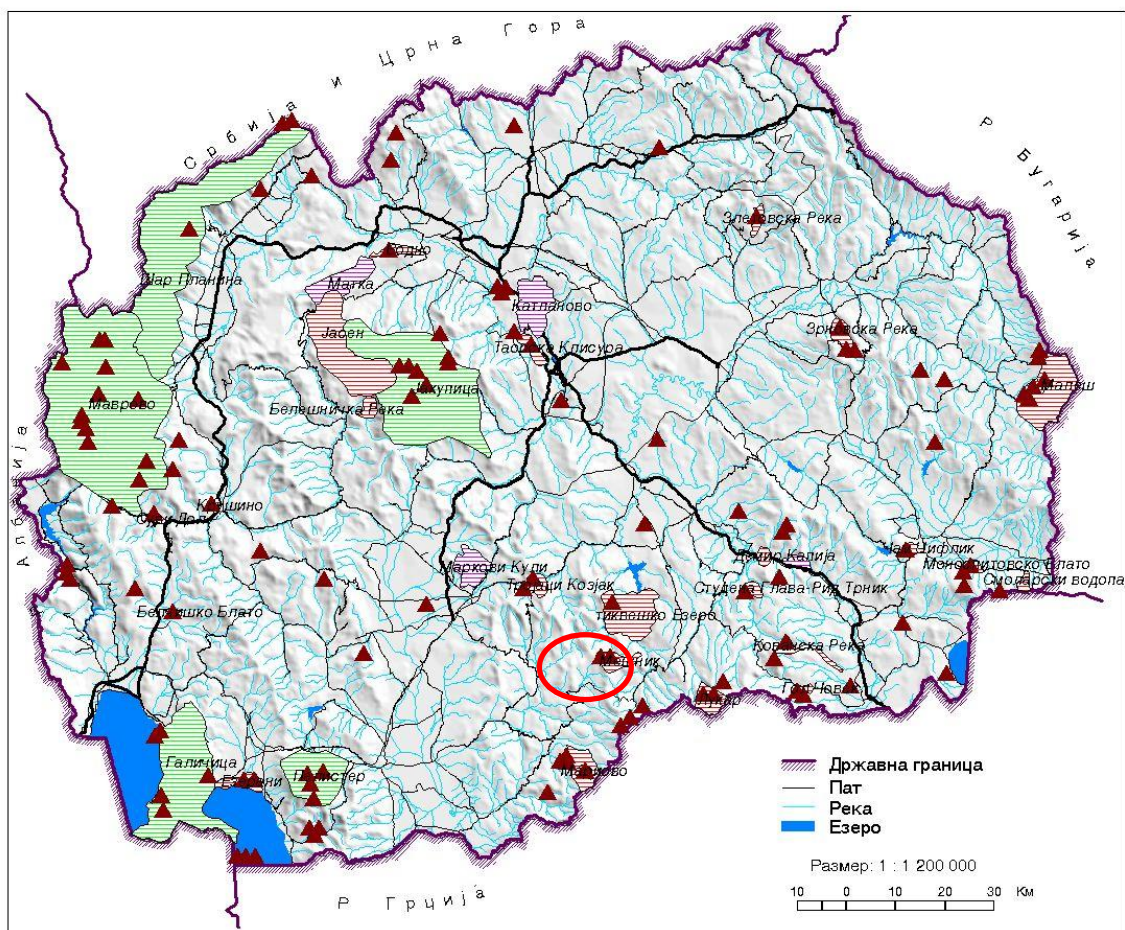
Природно наследство

Категоризација на природното наследство

Карта бр. 17

Легенда:

- Национален парк
- Природен резерват
- Споменик на природа
- Природни резервати < 100 ха
- Споменици на природата < 100 ха

ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ПРЕДЛОГ ПЛАН 2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ПРОСТОРНИ И УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ

Сектор:

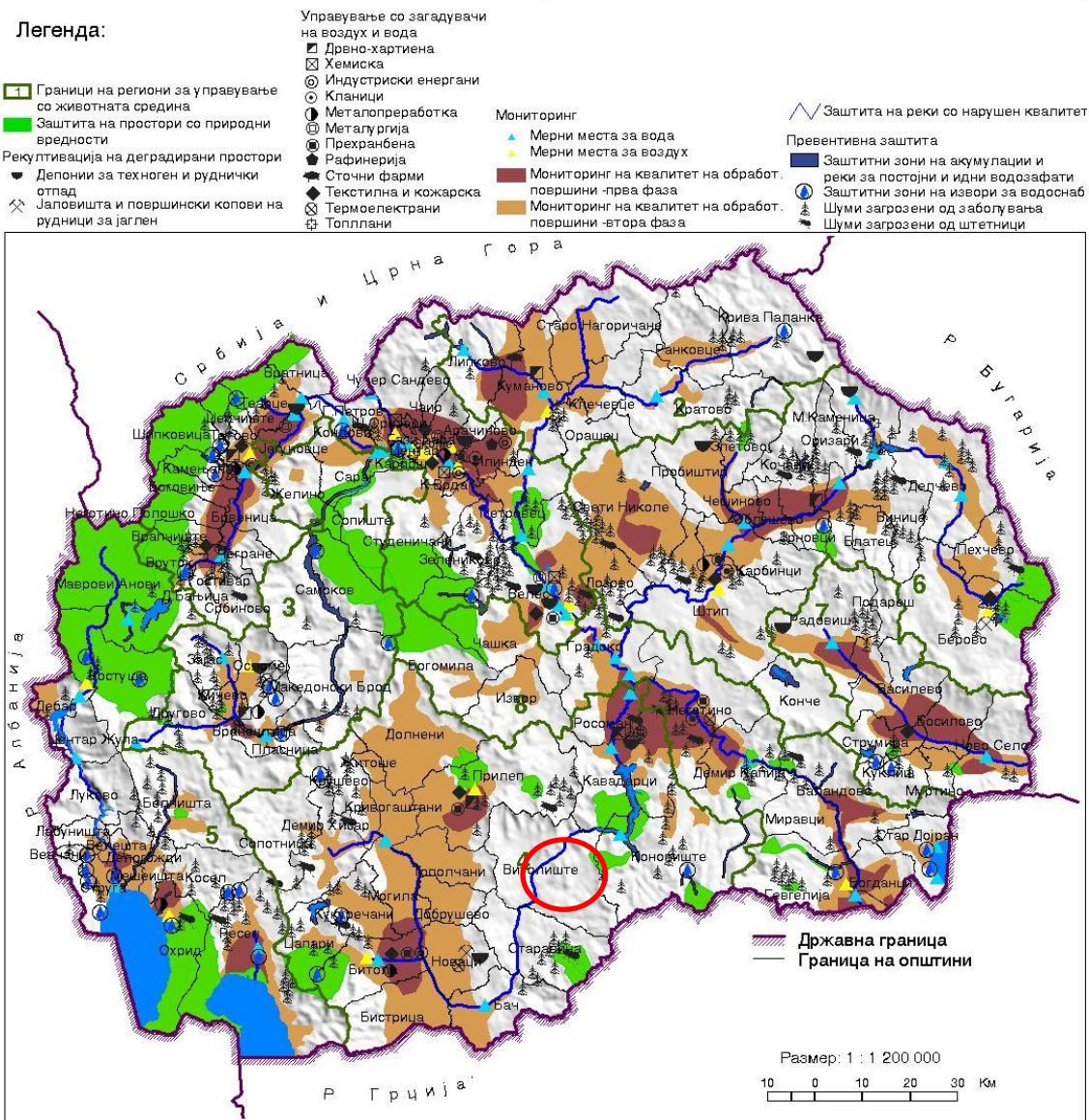
Заштита и унапредување на животната средина, природното и културно наследство и развој на туризмот

Тема:

Животна средина

Заштита на животна средина

Карта бр. 15

ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ПРЕДЛОГ ПЛАН 2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ПРОСТОРНИ И УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ

Сектор:

Заштита и унапредување на животната средина, природното и културно наследство и развој на туризмот

Тема:

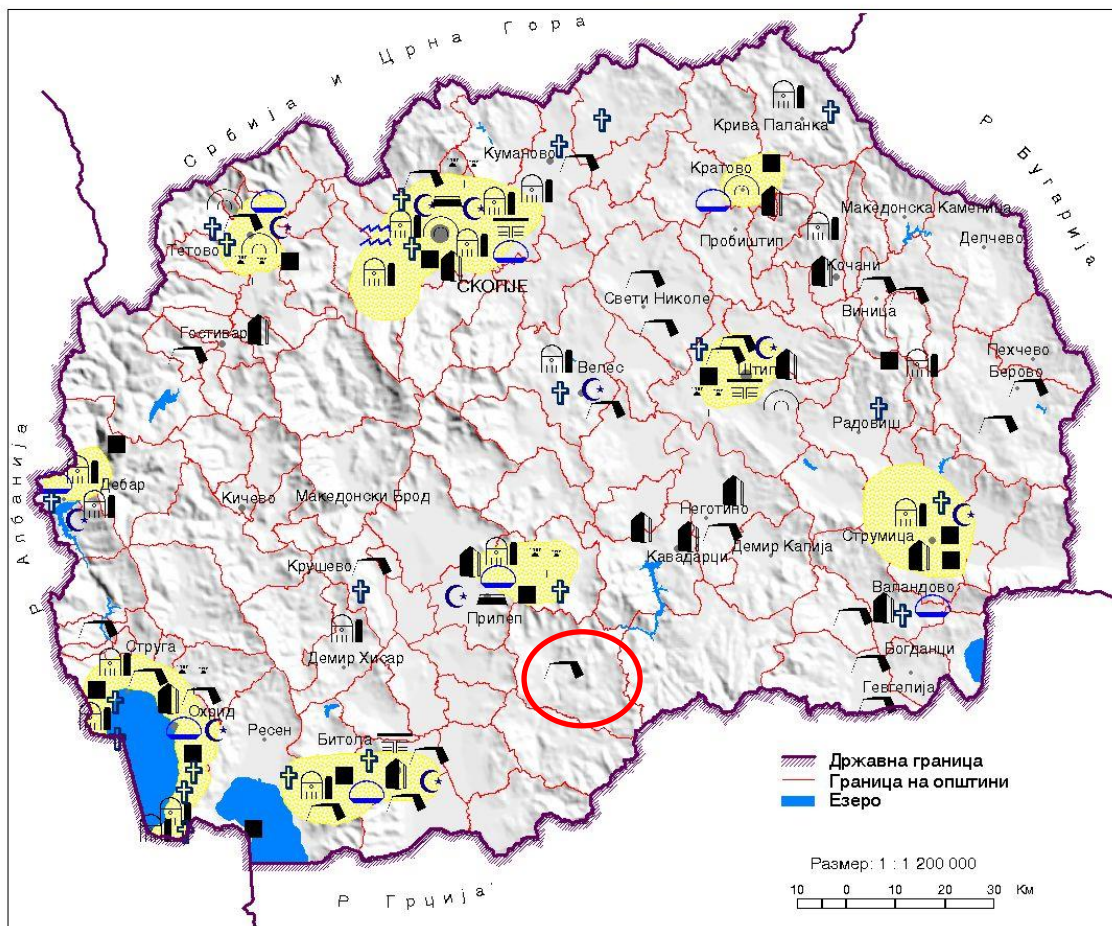
Културно - историско наследство

Разместеност на археолошки локалитети и културно-историски споменици

Карта бр. 18

Легенда:

	аквадукт		црква		археолошки локалитети
	ан		џамија		манастир
	бања		кула		споменички целини
	безистен		мост		тердини
					Споменичко подрачје

ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ПРЕДЛОГ ПЛАН 2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ПРОСТОРНИ И УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ

Сектор:

Користење и заштита на природните ресурси

Тема:

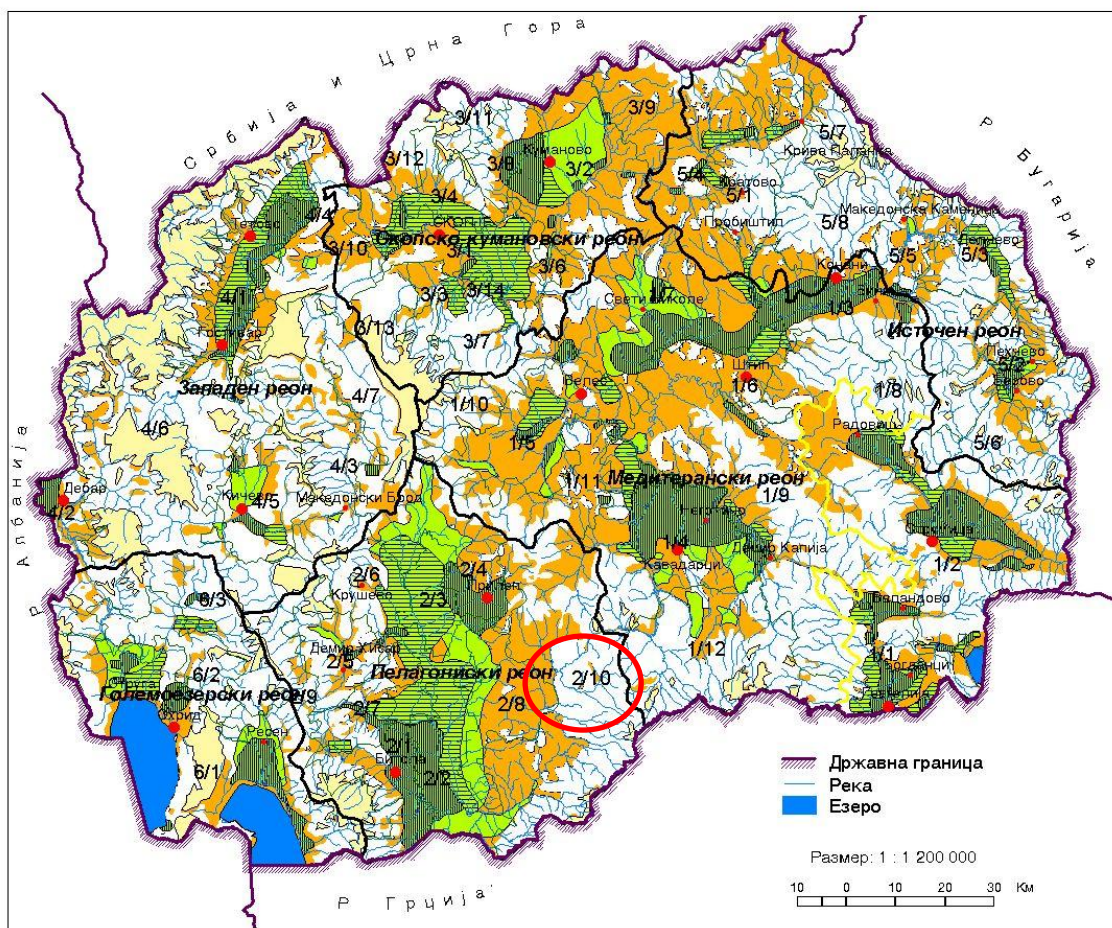
Земјоделско земјиште

Реонизација и структура на земјоделските површини

Карта бр. 3

Легенда:

наводнувани површини	реон
наводнувани површини-2020	подреон
површини погодни за наводнивање	микрореон
останати обработливи површини	
високопланински пасишта	

ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ПРЕДЛОГ ПЛАН 2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ПРОСТОРНИ И УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ

Сектор:

Синтезни карти

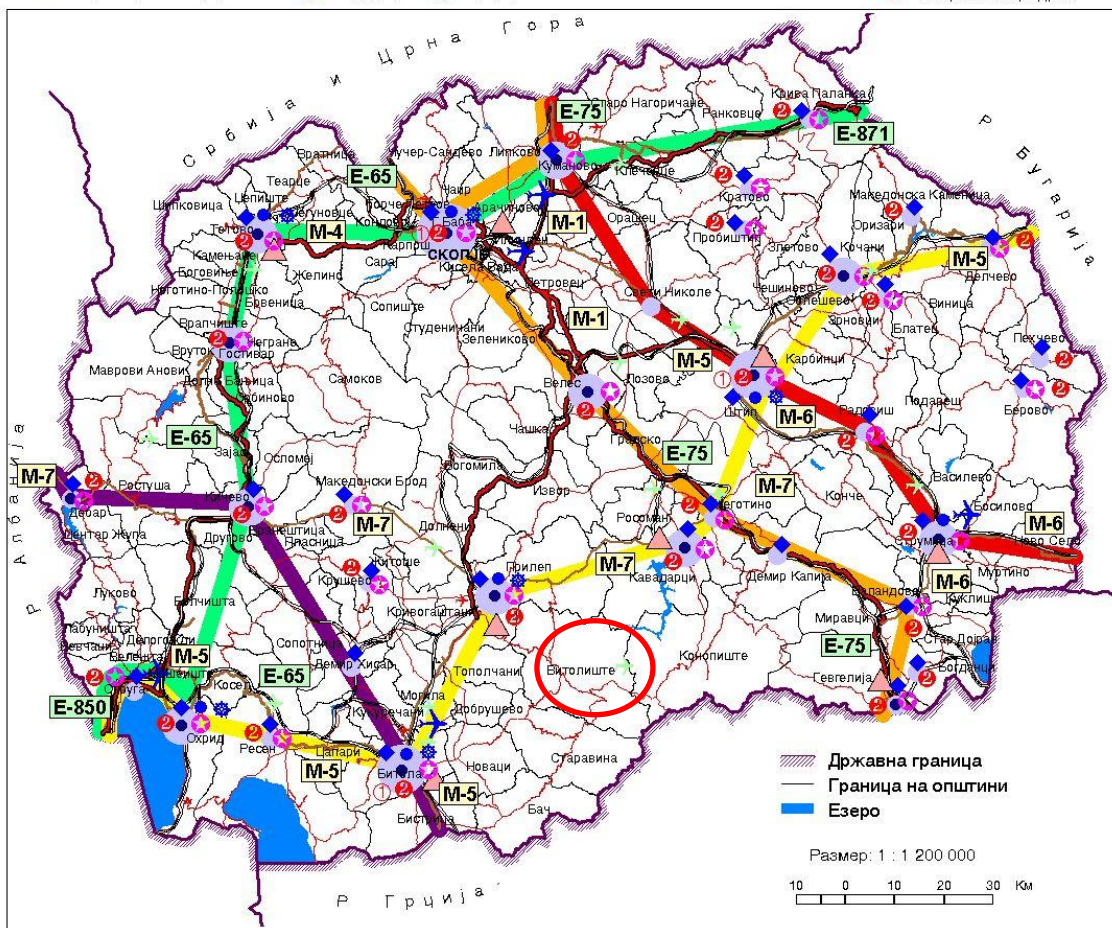
Тема:

Просторно-функционална организација

Систем на населби и сообраќајна мрежа

Карта бр. 22

Легенда:

ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ПРЕДЛОГ ПЛАН 2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ ЗА ПРОСТОРНИ И УРБАНИСТИЧКИ ПЛАНОВИ

Сектор:

Синтезни карти

Тема:

Техничка инфраструктура

Водостопанска и енергетска инфраструктура

Карта бр. 23

Легенда:

Изворишта	Термоелектрани	Рафинерија
Водоводен систем	Хидроелектрани	Нафтовод
Регионален водостопански систем	Далноводи	Индустриски топлини
Акумулации	110 kV	Рудник на јаглен
Природни езера	220 kV	Брикетара
Наводнувани површини	400 kV	Гасовод
	Трафостаници	Регулациони станици
	110 kV	Канализационен систем
	220 kV	
	400 kV	

